

Να λυθεί η διαφορική εξίσωση: $\underbrace{ye^{xy}}_{M(x,y)} dx + \underbrace{(3 + xe^{xy})}_{N(x,y)} dy = 0$ (1)

$$\frac{\partial M}{\partial y} = \frac{\partial}{\partial y} (ye^{xy}) = e^{xy} + xye^{xy} \quad (2)$$

$$\frac{\partial N}{\partial x} = \frac{\partial}{\partial x} (3 + xe^{xy}) = e^{xy} + xye^{xy} \quad (3)$$

$$\frac{\partial M}{\partial y} = \frac{\partial N}{\partial x}$$

Από θεώρημα η (1) είναι ακριβής, δηλαδή υπάρχει $F(x,y) = c$.

$$\frac{\partial F}{\partial x} = M = ye^{xy} \quad (4) \quad \text{και}$$

$$\frac{\partial F}{\partial y} = N = 3 + xe^{xy} \quad (5)$$

Ολοκληρώνω την (4) ως προς x : $F(x,y) = e^{xy} + h(y)$ (6).

Παραγωγίζω την (6) ως προς y και τη συγκρίνω με την

$$(5): \quad h'(y) + xe^{xy} = 3 + xe^{xy} \Rightarrow h'(y) = 3 \Rightarrow h(y) = 3y + c_1 \quad (7)$$

$$(6), (7): \quad F(x,y) = e^{xy} + 3y + c_1 \quad (8) \Rightarrow e^{xy} + 3y + c_1 = c_2 \quad (8)$$

$$\text{Άρα: } F(x,y) = e^{xy} + 3y = c, \quad c = c_2 - c_1. \quad (9)$$

Η λύση βρίσκεται σε πεπλεγμένη μορφή στη σχέση (9).

$$2) \quad ty' + 6y = 3ty^{4/3} \Rightarrow y' + \frac{6}{t}y = 3y^{4/3} \quad (1)$$

Η (1) είναι Bernoulli με $r = 4/3$, $p(t) = \frac{6}{t}$ και $q(t) = 3$.

Επειδή $r = \frac{4}{3} > 0$, η $y(t) = 0$ είναι λύση της (1).

Για $y(t) \neq 0$: Θέτουμε $u = y^{1-r} = y^{1-4/3} \Rightarrow u = y^{-1/3}$ (2).

Τότε $u' = -\frac{1}{3}y' \cdot y^{-4/3}$ (3).

Πολλαπλασιάζω την (1) με την παράσταση $\frac{-y^{-4/3}}{3}$:

$$\frac{-y^{-4/3}}{3} y' - \frac{6}{t} y^{-4/3} \frac{y}{3} = 3y^{4/3} \left(\frac{-y^{-4/3}}{3} \right) \Rightarrow \frac{-y' y^{-4/3}}{3} - \frac{2}{t} y^{-1/3} = -1 \Rightarrow$$

$$u' - \frac{2u}{t} = -1 \quad (4) \quad (\text{γραμμική διαφορική εξίσωση 1ης τάξης με}$$

$$p(t) = \frac{-2}{t}, \quad q(t) = -1)$$

Έχουμε: $\mu(t) = e^{\int p(t) dt} = e^{\int -2/t dt} = e^{-2 \ln t} = t^{-2} \Rightarrow \mu(t) = t^{-2}$ (5) (ένας ολοκληρωτικός παράγοντας)

$$(4), (5): u' t^{-2} - \frac{2u}{t} t^{-2} = -t^{-2} \Rightarrow (u t^{-2})' = -t^{-2} \Rightarrow$$

$$u t^{-2} = -\int t^{-2} dt + c \Rightarrow u t^{-2} = \int \frac{-1}{t^2} + c \Rightarrow u t^{-2} = \frac{1}{t} + c \Rightarrow$$

$$u = t^2 \left(\frac{1}{t} + c \right) \Rightarrow u = t + c t^2 \quad (6)$$

$$\text{Από τη (2): } u = y^{-1/3} \Rightarrow u = \frac{1}{y^{1/3}} \Rightarrow c t^2 + t = \frac{1}{y^{1/3}} \Rightarrow$$

$$y = \sqrt[3]{\frac{1}{c t^2 + t}} \quad \text{ή} \quad y^{2/3} = \frac{1}{c t^2 + t} \Rightarrow$$

Άρα, η γενική λύση της (1) είναι η $y(t) = \sqrt[3]{\frac{1}{c t^2 + t}}$.

$$3) y' = 1 + t^2 - 2ty + y^2$$

$$y' + 2ty = y^2 + (t^2 + 1) \quad (1)$$

H (1) είναι διαφ.εφ. Riccati με $p(t)=2t$, $q(t)=1$ και $f(t)=t^2+1$.

Έστω $y_1(t)$ μία λύση της (1). Εφαρμόζουμε το μετασχηματισμό:

$$y = y_1 + \frac{1}{u} \quad (2)$$

$$y' = y_1' - \frac{1}{u^2} \quad (3) \quad \text{και} \quad y^2 = y_1^2 + \frac{2y_1}{u} + \frac{1}{u^2} \quad (4)$$

$$\text{Από (1), (2), (3), (4): } y_1' - \frac{u'}{u^2} + p(t)y_1 + \frac{p(t)}{u} = q(t)y_1^2 + \frac{2q(t)y_1}{u} + \frac{q(t)}{u^2} + f(t) \Rightarrow$$

$$\frac{-u'}{u^2} + \frac{p(t)}{u} = 2q(t)\frac{y_1}{u} + \frac{q(t)}{u^2} \xrightarrow{(\cdot u^2)} -u' + p(t)u = 2q(t)y_1u + q(t) \Rightarrow$$

$$-u' + u(p(t) - 2q(t)y_1) = q(t) \Rightarrow u' + (2q(t)y_1 - p(t))u = -q(t) \Rightarrow$$

$$u' + (2y_1 - 2t)u = -1 \quad (5)$$

$$\mu(t) = e^{2\int(y_1 - t)dt} \quad (6)$$

$$(5), (6) \Rightarrow \left(u e^{2\int(y_1 - t)dt} \right)' = -e^{2\int(y_1 - t)dt} \Rightarrow$$

$$u \cdot e^{2\int(y_1 - t)dt} = \int -e^{2\int(y_1 - t)dt} + C \Rightarrow$$

$$u = e^{-2\int(y_1 - t)dt} \cdot \int -e^{2\int(y_1 - t)dt} + C e^{-2\int(y_1 - t)dt}$$

Από (2), η γενική λύση της (1) είναι η

$$y(t) = y_1 + \frac{1}{e^{-2\int(y_1 - t)dt} \int -e^{2\int(y_1 - t)dt} + C e^{-2\int(y_1 - t)dt}}$$

$$4) \quad ty' - y = t^2, \quad t > 0$$

$$y' - \frac{y}{t} = t \quad (1)$$

Η (1) είναι της μορφής $y' + p(t)y = q(t)$, με $p(t) = -\frac{1}{t}$ και $q(t) = t$.

Επειδή $q(t) = t \neq 0$ ($q(t) > 0$), για την επίλυσή της θα κάνουμε χρήση του ολοκληρωτικού παράγοντα $\mu(t) \neq 0$. Ειδικότερα, έχουμε:

$\mu(t) = ce^{\int p(t)dt}$, $c \in \mathbb{R}$. Παιρνουμε έναν ολοκληρωτικό παράγοντα. Για $c=1$ προκύπτει:

$$\mu(t) = e^{\int p(t)dt} = e^{\int -1/t dt} = e^{-\ln|t|} = e^{-\ln t} = t^{-1} = \frac{1}{t} \Rightarrow \mu(t) = \frac{1}{t} \quad (2)$$

Πολλαπλασιάζω τις σχέσεις (1) και (2):

$$y' \cdot \frac{1}{t} - \frac{y}{t^2} = t \left(\frac{1}{t}\right) \Rightarrow y' \frac{1}{t} + y \left(\frac{1}{t}\right)' = 1 \Rightarrow \left(y \cdot \frac{1}{t}\right)' = 1 \Rightarrow \left(y \frac{1}{t}\right)' = 1 \Rightarrow$$

$$y \frac{1}{t} = t + c \Rightarrow y = t^2 + ct, \quad \text{όπου } t > 0 \text{ και } c \in \mathbb{R}.$$

Άρα, η γενική λύση της (1) είναι η $y(t) = t^2 + ct$, $c \in \mathbb{R}$ και $t > 0$.

$$1) i) \begin{cases} y' = y^2 \\ y(0) = 1 \end{cases} \quad \text{Π.Α.Τ. (έχει μοναδική λύση)}$$

Πιθανές λύσεις: • $y(t) = 0$ (απορρίπτεται γιατί $y(0) = 1$)

$$\bullet \text{ Για } y(t) \neq 0: \frac{dy}{dt} = y^2 \Rightarrow \frac{dy}{y^2} = dt \Rightarrow \int \frac{dy}{y^2} = \int dt + c_1 \Rightarrow -\frac{1}{y} = t + c_1 \Rightarrow$$

$$y(t) = -\frac{1}{t + c_1}, \quad t \neq -c_1.$$

$$\text{Για } y(0) = 1 \text{ έχουμε: } 1 = -\frac{1}{c_1} \Rightarrow c_1 = -1$$

Άρα, η μοναδική λύση είναι η $y(t) = \frac{-1}{t-1}$, $t \neq 1$.

$$ii) \begin{cases} y' = y^2 \\ y(1) = 0 \end{cases} \quad \text{Π.Α.Τ. (έχει μοναδική λύση)}$$

Πιθανές λύσεις: • $y(t) = \frac{-1}{t-1}$ (όπως αποδείχθηκε στο προηγούμενο ερώτημα)

Η $y(t)$ απορρίπτεται γιατί $y(1) = 0$.

$$\bullet y(t) = 0$$

Η λύση αυτή είναι αποδεκτή, αφού $y(1) = 0$.

Άρα, η μοναδική λύση είναι η $y(t) = 0$.

$$\text{iii) } \begin{cases} y' = -y^2 \\ y(1) = a \end{cases}$$

Π.Α.Τ.

Πιθανές λύσεις της διαφορικής εξίσωσης : $y(t) = 0$

• Για $y(t) \neq 0$: $\frac{dy}{dt} = -y^2 \Rightarrow \frac{dy}{-y^2} = dt \Rightarrow \int \frac{dy}{-y^2} = \int dt + c_1 \Rightarrow \frac{1}{y} = t + c_1 \Rightarrow$
 $y(t) = \frac{1}{t+c}$, $t \neq -c$

Αν $a=0$ η $y(t)=0$ είναι η μοναδική λύση.

Αν $a \neq 0$: $y(1) = a \Rightarrow \frac{1}{1+c} = a \Rightarrow a(1+c) = 1 \Rightarrow 1+c = \frac{1}{a} \Rightarrow c = \frac{1}{a} - 1 \Rightarrow c = \frac{1-a}{a}$

Άρα η μοναδική λύση είναι η $y(t) = \frac{1}{t + \frac{1-a}{a}}$.

$$\text{iv) } \begin{cases} y' = t^2(y-1) \\ y(0) = 2 \end{cases} \quad (1)$$

$$y' = y t^2 - t^2 \Rightarrow y' - t^2 y = -t^2$$

Είναι της μορφής : $y' + p(t)y = q(t)$, με $p(t) = -t^2$ και $q(t) = -t^2$

$$\mu(t) = e^{\int p(t) dt} = e^{\int -t^2 dt} = e^{-t^3/3} \Rightarrow \mu(t) = e^{-t^3/3} \quad (2)$$

Πολλαπλασιάζω την (1) με την (2) : $y'(e^{-t^3/3}) - t^2 e^{-t^3/3} y = -t^2 \cdot e^{-t^3/3} \Rightarrow$

$$(y e^{-t^3/3})' = -t^2 e^{-t^3/3} \Rightarrow \int (y e^{-t^3/3})' = \int -t^2 e^{-t^3/3} + c_1 \Rightarrow$$

$$y e^{-t^3/3} = e^{-t^3/3} + c_1 \Rightarrow$$

$$y = 1 + c_1 e^{-t^3/3}$$

$$y(0) = 2 \Rightarrow 2 = 1 + c_1 \Rightarrow c_1 = 1$$

Άρα, η μοναδική λύση είναι η $y(t) = 1 + e^{-t^3/3}$.